

Aan: Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Annotatie Directieteam Belastingdienst 05 12 2019

Agenda

12:15 – 12:30 Portfolioraad

12:30 – 12:40 Werving

A.1 Mededelingen algemeen

Mededelingen:

-
-

Terugkoppeling

Actiepuntenlijst UHB

[Openstaande actie van DTBD 21 november 2019]

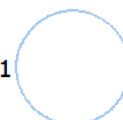
Het cultuuronderzoek door Deloitte is van start gegaan. Per onderdeel zal de huidige en gewenste cultuur worden beschreven, inclusief hoe daar te komen. Elk onderdeel benoemt hiervoor een ambassadeur => **ACTIE allen**. In het DT BD zal regelmatig de voortgang besproken worden → **gecommuniceerd met** **zij pakt dit op.**

A.2 Vaststellen verslag DT Belastingdienst 7 november 2019.

Geen opmerkingen vanuit UHB

A.3 Agendapunten voor het DT BD overleg 5 december 2019

- Presentatie Evaluatie pilot versterkte screening Douane
- Strategie en aanpak communicatie
- Programmavoorstel Top 1500
- Stand van zaken arbeidsparticipanten
- Werking kwaliteitsborging en register medezeggenschap
- Proces teamuitjes
- Veilig werken
- Auditprogramma DB
- Governance LTB
- Meerjarenvisie huisvesting
- Jaarplan internationaal 2020
- Notitie pilots strategische agenda DGO Financiën

STUKKEN TER BESLUITVORMING

B.1 Uniformering variabele uren saldo

Dit stuk is ingebracht door SSO O&P.

Je wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel om voor de gehele belastingdienst het maximaal aantal variabele uren vast te stellen op plus/min 16 uren per maand.

De aanleiding hiervoor is dat in de uitvoeringsinstructies bij de verschillende directies een verschil is geconstateerd in het aantal toegestane variabele uren.

De verantwoordelijkheid voor het controleren of verlof uren in overeenstemming zijn met de vastgestelde maximale uren ligt bij zowel de teamleider als de medewerker: de medewerker boekt de uren wekelijks en de teamleider keurt deze uren wekelijks goed in SAP-tijd.

Annotatie:

Je hoeft niks in te brengen. Je kunt met het gevraagde besluit instemmen.

Terugkoppeling

B.2 Planning HIA avondsessies 2020

Ingebracht door

Je wordt gevraagd kennis te nemen van en in te stemmen met:

1. Het annuleren van de HIA Avondsessies in februari, april en oktober
2. De onderwerpen voor 2020 en te bepalen welke vernieuwingsprojecten op 26 maart en 28 mei aan de orde komen.

De afgelopen zes maanden is de HIA Avondsessie georganiseerd conform de afspraken uit het DTBD van juni 2019. De HIA Avondsessies hebben in de breedte betrekking op de IV veranderagenda van de Belastingdienst en zijn niet beperkt tot de projecten vanuit de Investeringsagenda/Beheerst vernieuwen.

In de planning voor 2020 is rekening gehouden met de vakantieperiodes maar niet met overige recesweken. Geconstateerd is dat niet iedereen aanwezig kan zijn bij de HIA avondsessie in een recesweek. Om hierop te anticiperen is het voorstel om de geplande HIA avondsessie in de recesweken (februari / april / oktober) te annuleren. Op een ander moment plannen heeft niet de voorkeur omdat het dan te dicht tegen een Top 25 bijeenkomst aan zit.

Annotatie / advies:

- Bijzonder dat dit soort ogenschijnlijk simpele beslissingen ter besluitvorming worden voorgelegd aan een strategische managementbijeenkomst. Aan de andere kant is een vinger aan de pols bij de vernieuwingsprojecten wel verstandig.
- Handig als volgend jaar rekening wordt gehouden met de recesperiodes; die vallen namelijk vaak samen met de vakantieperiodes.
- In de notitie staat dat verschuiven geen zin heeft omdat de bijeenkomsten dan te dicht op de Top 25 bijeenkomsten vallen. Dat valt in de praktijk nog wel mee. In februari hoeft er bijvoorbeeld slechts een week verschoven te worden met de datum om het buiten een reces te organiseren (één week naar voren).
- Ik zou me hier verder niet al te druk over maken.

Conclusie: je hoeft niets in te brengen en je kunt instemmen met het gevraagde besluit.

Terugkoppeling

B.3 Plan van aanpak verbeterde Fraudeaanpak

Het DT heeft de opdracht gegeven om voorstellen te ontwikkelen voor een verbeterde fraudeaanpak binnen de Belastingdienst en daartoe een plan van aanpak op te stellen. Deze opdracht is neergelegd bij de directeuren FJZ, UHB, MKB, GO en FIOD en zij hebben, in samenwerking met Vaktechniek (VT), een werkgroep ingesteld ter uitvoering van deze opdracht.

Met de notitie voor het DT wordt de opdracht geconcretiseerd en het plan van aanpak voorgelegd. De opdracht is geconcretiseerd tot de procesbeheersing van fraudebestrijding. Het is volgens de werkgroep van belang om eerst in kaart te brengen hoe de procesbeheersing van fraudebestrijding in de organisatie is geregeld. Welke kaders zijn er, hoe worden die nageleefd en hoe is het toezicht hierop geregeld. Als dit in beeld is gebracht kan gekeken worden welke verbeteringen er nodig zijn.

Er worden een aantal specifieke punten ter instemming voorgelegd:

- de voorgestelde invulling van de opdracht;
- de voorgestelde aanpak en afbakening;
- [] UHB als gedelegeerd opdrachtgever en [] VT als opdrachtnemer;
- het tijdspad om 15 januari 2020 te starten en de opdracht binnen 6 maanden uit te voeren;
- het betrekken van de directies P en DF&A bij de werkgroep.
- tevens vraagt de werkgroep of er volgens het DT nog andere directies bij de werkgroep betrokken moeten worden.

Advies/annotatie:

De concretisering van de opdracht en het plan van aanpak zijn mede door UHB opgesteld. Je kan instemmen met de punten die worden voorgelegd.

Ten aanzien van de rol van de opdrachtgever en opdrachtnemer heeft vorige week overleg plaatsgevonden met [] VT. Voor de uitvoering van de opdracht is het van belang dat alle directies op wie dit betrekking heeft meewerken aan de uitvoering van de opdracht. Een groot deel van de informatie zal namelijk van andere directies moeten komen (vooral GO, MKB en P). Het lijkt goed dit tijdens het DT nog te benadrukken. Iedereen zal hier aan mee moeten werken om een compleet beeld te kunnen schetsen.

Ten aanzien van de directies die niet in de werkgroep zitten is geconstateerd dat P en DF&A aan moeten sluiten. P omdat daar ook aan fraudebestrijding wordt gedaan. Ook deze processen zullen in kaart gebracht moeten worden. DF&A omdat er risicomodellen zijn die specifiek gericht zijn op fraude en die volgens de werkgroep onder de opdracht moeten vallen. Tevens wordt de vraag gesteld welke andere directies nog aan zouden moeten sluiten. Hierbij kan in ieder geval gedacht worden aan CAP omdat die vaak aan het begin van de keten staan.

Een laatste punt is nog de rol van de FIOD. Je hoeft hier niet apart op in te gaan maar het is handig om te weten dat VT geen directe rol heeft bij de FIOD. Met de FIOD is daarom besproken dat de FIOD voor zichzelf in beeld zal brengen hoe de procesbeheersing is ingeregeld. Na de beschrijving binnen de BD en die van de FIOD wordt gezamenlijk gekeken naar de grensvlakken en de overgang tussen beide.

Op verzoek van de [] **is** [] **aanwezig bij het DT.**

Terugkoppeling

B.4 Technische omzetting mandaatbesluit DGBD en organisatie DGBD

Stuk is ingebracht door

Je wordt gevraagd akkoord te gaan met het mandaatbesluit Belastingdienst 2020 (MBBD) en het organisatiebesluit Belastingdienst 2020 (OBBD) en in te stemmen met de voorgestelde planning voor accordering en publicatie. Alles onder voorbehoud van afstemming met het KD en FJZ.

Samenvatting

Vanwege de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) zal het mandaatbesluit Belastingdienst 2018 aangepast moeten worden op het vlak van de personeelsbesluiten. Daarnaast moet het organisatiebesluit Belastingdienst 2018 aangepast worden vanwege een aanpassing in het mandaat- en organisatiebesluit Financiën 2015.

Er is sprake van een technische omzetting waar mogelijk. Waar sprake is van een civiele equivalent van een bestuursrechtelijk beslispunt, is geen sprake van een zuivere technische omzetting maar is wel gekozen voor deze aansluiting. Voor zover beslispunten onder het bestuursrecht niet voorkomen, is gekozen voor aansluiting bij de Rijksbrede uitgangspunten ten aanzien van het niveau waar een dergelijke beslissing zou moeten liggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de volgende beslissingen:

- beslissingen die zien op ontslaggronden; worden opgenomen in het mandaatbesluit Belastingdienst.
- doorwerken na AOW-gerechtigde leeftijd; beslissing is voorbehouden aan de algemene leiding DGBD.

Annotatie / advies: ziet er wat mij betreft allemaal logisch uit. Je kunt instemmen met het besluit en je hoeft niets in te brengen.

- Goed dat het beide documenten ter advisering zijn voorgelegd aan FJZ en dat het kerndepartement nauw heeft meegekeken. De besluiten worden ook nog ter advisering voorgelegd aan de GOR op 18 december. Het verzoek zal dan zijn om staande de vergadering een advies af te geven waarna het stuk de VT-parafenlijn moet doorlopen alvorens het wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Dat laatste klinkt als een strak tijdschema.

Terugkoppeling

STUKKEN TER BESPREKING

C.1 Presentatie vertrouwenspersonen (14.30 – 15.00)

Vanuit het landelijk platform vertrouwenspersonen geven en een presentatie. Aan de hand van de presentatie wordt het gesprek met het DT gevoerd.

Geen annotatie

Terugkoppeling

C.2 Handelingsperspectief bij niet-nakomen fiscale verplichtingen

Stuk is ingebracht door [] In eerste instantie zou ter vergadering een stuk worden uitgedeeld. Goed dat het uiteindelijk alsnog is gepubliceerd in Ibabs.

Het agendapunt draagt de naam integriteit en je wordt gevraagd om kennis te nemen van en in te stemmen met het voortzetten en doorontwikkeling van het proces (?). Ten behoeve van het gesprek worden twee processchema's voorgelegd. Het gaat om een procesbeschrijving van de fiscale behandeling van ambtenarenposten en een procesbeschrijving werkgeverszijde bij het niet nakomen van fiscale verplichtingen.

Algemene reactie

Goed dat er zaken worden vastgelegd ten behoeve van integriteit en specifiek het niet-nakomen van fiscale verplichtingen. Veel is onduidelijk en het gesprek daarover is lastig. Wat mag nou wel en wat mag nou niet? Als ik een fout maak in mijn aangifte, word ik dan ontslagen? "Nee" is het antwoord, maar zo simpel is de praktijk helaas niet. Dat is geprobeerd te vatten in een stroomschema. Het stroomschema kan naar mijn mening enige houvast bieden maar geeft nog steeds weinig duidelijkheid en kaders. Iedere zaak is anders en alles is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Goed om het gesprek erover te voeren. Het zou goed zijn om (anonieme) casuïstiek te bespreken om zo het gemeenschappelijke normbesef te kweken/verbeteren.

Er zijn zes bespreekpunten opgenomen in de notitie:

1. Prioritering uitbreiding naar andere middelen en processen in lijn brengen (bijgevoegde procesbeschrijvingen zien alleen op de aangifte IH).

Reactie: Verstandig om processen in lijn met elkaar te brengen, dat voorkomt discussie. Bij een fout in de aangifte schenk- en erfbelasting bijvoorbeeld, kan het fiscale belang groter zijn bij dan een fout in de aangifte IH.

2. Het 'kweken' van een gemeenschappelijk normbesef. Wat gaat er veranderen? Spelen bij sanctionering aard en niveau van de functie een rol alsmede de kenbaarheid van de fiscale overtreding. Nu is de lijn dat alle medewerkers van de Belastingdienst hetzelfde worden behandeld. Willen we anticiperen op de invoering van de WNRA?

Reactie: Goed om gemeenschappelijk normbesef te kweken. Het ligt wat mij betreft voor de hand om persoonlijke omstandigheden mee te wegen in de behandeling van medewerkers. Van een [] FJZ mag meer inhoudelijke kennis worden verwacht dan van een aangiftebehandelaar in de BPM. Dat wil echter niet zeggen dat er geen fouten mogen worden gemaakt. Ook een [] mag een fout maken. Het (veilige) gevoel om je aangifte in te dienen mag niet plaatsmaken voor angst voor blauwe enveloppen. We moeten ook niet toe naar een praktijk waar iedereen zijn aangifte gaat uitbesteden aan belastingadviseurs, om maar geen fouten te maken.

3. Werkgeversverplichting (invoering WNRA). Kan de werkgever de vereiste graad van zorgvuldigheid betrachten?

Reactie: goed om te werken aan voorlichting en het aanbieden van hulp. Wat is de vereiste graad van zorgvuldigheid? Gaat die verder voor ambtenaren van de Belastingdienst dan bijvoorbeeld ambtenaren van het ministerie van SZW of rechters? En zo ja, waarom dan?

4. Aandacht voor procesbeveiliging (toegang gegevens ambtenaren).

Reactie: gelegenheid maakt de dief. Het is verstandig om uitgebreid aandacht te besteden aan procesbeveiliging. We werken bij de Belastingdienst op basis van vertrouwen maar een (onbedoelde) fout is zo gemaakt.

5. Uitzendkrachten en inhuurkrachten zijn niet in dienst, apart proces voor ontwikkelen?

Reactie: dit is een gevoelig punt. Van uitzendkrachten die twee jaar bij de Belastingtelefoon

werken mag je in principe hetzelfde gedrag wensen als van de medewerker die in dienst is en naast hem zit. Andersom geldt hetzelfde. Voor inhuurkrachten die slechts enkele weken werkzaam zijn voor de Belastingdienst ligt dat weer genuanceerder. Desondanks is integriteit een belangrijk onderwerp voor alle medewerkers.

6. De momenten waarop overgegaan wordt tot aanvraag van ontheffing verschillen per niet nagekomen fiscale verplichting. De momenten worden gekozen rekening houdend met voortvarendheidseisen van de werkgever maar eventueel ook met bepleitbaarheid van het fiscale standpunt.

Reactie: Het proberen te vatten in een schema is lastig omdat – ook hier – alles afhangt van de omstandigheden van het geval. Daarnaast wordt hier rekening gehouden met de “bepleitbaarheid van het fiscale standpunt”; hetgeen (gedeeltelijk) subjectief is.

Terugkoppeling

C.3 Projectenrapportage Vernieuwingsprojecten en grote projecten t/m oktober

Ingebracht door

De projectenrapportage bevat de voortgang, de resultaten en een overzicht van de zogenoemde solution architecturen van de vernieuwingsprojecten en de grote projecten van de Belastingdienst (61 in totaal) en beschouwingen en overzichten per keten.

Hoewel er verbetering te zien is ten opzichte van enkele maanden geleden zijn nog steeds de stamgegevens bij enkele projecten incompleet. De projecten die het hoogste percentage stamgegevens missen zijn:

1. Keten inning en betalingsverkeer: betalen met Ideal, Innen op aangifte;
2. Keten interactie: customer relations management
3. Keten auto: fijnstoftoeslag voor oude vervuilende dieselauto's
4. Ketens inkomensheffing: kennisnetwerk belastingen en toeslagen
5. Keten generiek kantoor en toezicht: ondersteuning regie.

Waar in september nog 5 projecten een “rode kleurscore” hadden, zijn dat er 4:

1. Werkstroombesturing Vpb
2. Rationalisatie Auto MRB
3. EU BTW E-commerce
4. Afschaffen eerste handmatige aangifte

Annotatie: goed om kennis van de projectenrapportage te nemen. Je hoeft verder niets in te brengen.

Terugkoppeling

C.4 DG Rapportage oktober en C&F appreciatie

Ingebracht door C&F.

Het gaat om de DG-rapportage van oktober 2019. In deze versie zijn de managementverklaringen van de directeurs van de dienstonderdelen primair proces integraal opgenomen. C&F heeft een reactie gemaakt op het geheel. Onderwerpen die volgens de

C&F van belang zijn voor het DTBD zijn onder meer:

1. Begroting; onrustig financieel beeld. Uit het prognosebeeld lijkt een tekort van circa € 7 miljoen over 2019 te ontstaan.
2. Werklastanalyse: eerste beeld van C&F is dat de aannames van eerdere taakstellingen niet

correct zijn geweest (verderop een afzonderlijk agendapunt).

3. Voortgang beheersing

4. IV incl. portfoliodiscussie en ketenplannen

5. Werving concernbreed en overige HR-onderwerpen

6. Juridische uitspraken / onderzoek Ombudsman

7. Specifieke onderwerpen (erf- en schenk, bezwaren, CAF, BelTel)

Annotatie: goed om kennis van de DG-rapportage te nemen. Je hoeft verder niets in te brengen.

Terugkoppeling

C.5 Responsiviteit ten opzichte van nieuwe wetswijziging en jurisprudentie

☐ FJZ licht mondeling toe.

Annotatie

- Dergelijke responsiviteit is voor uitvoeringsorganisaties in meer algemene zin een uitdaging, daarin is de Belastingdienst (hierna: BD) zeker geen uitzondering.
- Een recent voorbeeld voor wat betreft jurisprudentie is een uitspraak van de Raad van State inzake Toeslagen met betrekking tot het niet op de voorgeschreven wijze bekendmaken van besluiten.
- De verwachting is dat ☐ hiernaar zal verwijzen tijdens het DT. Deze uitspraak werd als het ware bij toeval door DGFZ (in een ander traject) onder de aandacht van de Belastingdienst gebracht. De vraag is of voor dergelijke zaken een vaste structuur is ingericht om dit op te pakken.
- Ook ten aanzien van wetwijzigingen kan de vraag naar de responsiviteit worden gesteld. Binnen de BD bestaat een robuust proces van uitvoeringstoetsen waarmee wetsvoorstellen op hun uitvoerbaarheid worden getoetst. Daarbij is dan wel van belang dat opdrachtgevers tijdig laten weten welke wetsvoorstellen er (mogelijk in aantocht) zijn. Dat biedt de mogelijkheid om zo vroeg mogelijk in het wetgevingsproces aan tafel te zitten en aandacht te vragen voor het uitvoeringsperspectief. Wanneer in de voorfase bij het maken van wetgeving het uitvoeringsperspectief (denk aan gegevens, interactie, werkproces, IT) wordt betrokken, draagt dat in latere fasen bij aan uitvoerbaarheid. Betrokkenheid in de voorfase speelt zich veelal (informeel) af (ver) voorafgaand aan het robuuste proces van uitvoeringstoetsen en is niet geborgd in een proces.
- Net als vorig jaar is onlangs bij de opdrachtgevende departementen uitvraag gedaan naar de voorstellen voor wet- en regelgeving die zij de komende tijd naar verwachting voor toetsing aan de BD zullen voorleggen. Aan de hand van deze informatie wordt een analyse gemaakt om zo vroeg mogelijk in het proces knelpunten in relatie tot de beschikbare personele en IV-capaciteit scherp te krijgen.
- Voorgaande input ziet op de situatie dat de wetgever (of rechter) zorgt voor een wijziging in wetgeving. Omgekeerd kan er ook vanuit de uitvoeringspraktijk de wens bestaan om nieuwe wetgeving. Dit is een aspect dat niet moet worden vergeten. Het is niet enkel eenrichtingverkeer.
- Als het gaat om de responsiviteit kan in relatie tot de BD nog wel het volgende worden opgemerkt. De BD is een organisatie van grote omvang en voert daarbij vele wetten uit op diverse werkterreinen. Hierdoor raakt de BD bijna alle facetten van de samenleving en er is bijna geen burger of ondernemer die niet op de een of andere manier met de BD te maken krijgt. Daarnaast staat de BD voor de nodige uitdagingen, niet in de laatste plaats op het onderdeel IT. Denk bijvoorbeeld aan het terugdringen van de technische schuld. Deze uitdaging heeft onherroepelijk gevolgen voor de responsiviteit.

Terugkoppeling

C.6 Keuze en besluitvorming risicomodellen

☐ licht mondeling toe. Een uitgebreide annotatie (incl. alle achtergrondinfo) is bijgevoegd als bijlage. Hieronder een samenvatting:

Samenvatting

In verschillende dossiers zijn de risicomodellen die de BD hanteert voorwerp van onderzoek. De vragen die hierbij worden gesteld betreffen verschillende aspecten zoals de wijze van totstandkoming, de vaststelling en besluitvorming, en de juridische/ethische waarborgen bij de toepassing ervan et cetera.

Doel van de bespreking in het DT is:

- te bezien welke (grotere) trajecten er lopen
- bespreken wat de samenhang is tussen de verschillende trajecten
- bespreken wat de politieke aspecten ervan zijn en waar acties/opdrachten belegd zijn c.q. nog belegd dienen te worden.

A. Trajecten gebruik "nationaliteit" in risicomodellen

- Het is allereerst goed in DT te memoreren dat de staatssecretaris heeft toegezegd dat voor het einde van het jaar:
 - het gebruik van nationaliteit in risicomodellen alleen plaatsvindt als daar een wettelijke basis voor is;
 - gegevens over de 2^e nationaliteit uit de systemen verwijderd zijn, omdat deze nergens in de wetgeving een rol spelen.

Advies: de oproep om ervoor te zorgen dat deze toezegging per einde 2019 kan worden afgedaan.

B. Trajecten totstandkoming, besluitvorming en toepassing risicomodellen en data analyse

- De ARK heeft op eigen initiatief onderzoek gedaan naar het gebruik van risicomodellen door de BD voor de selectie van aangiften.
- De staatssecretaris heeft in antwoord op Kamervragen aangegeven dat de aanbevelingen over verbeterpunten in de risicomodellen en de omgang met data zijn of worden geïmplementeerd voor de in gebruik zijnde risicomodellen.

Advies: Het voorstel doen, aangezien het hier een ARK-onderzoek betreft, om de control op de aanbevelingen vanuit de ARK bij C&F te beleggen, voor zover dit niet al gebeurd is.

C. DT-sessie inzake ethische aspecten data-analyse/algoritmen (directie: I&S i.s.m. DF&A, UHB)

- Voorbereiden van een sessie in DT (binnen tijdsbestek 3 maanden) over ethische aspecten van data-analyse/algoritmen, waarbij memo gebruik 2^e nationaliteit in risicomodellen + JenV traject/brief + I&S-visiestuk over Artificial Intelligence op de agenda komen.
- Betreft verzoek uit concemstaf 31 okt aan UHB, IV&D en I&S.

Advies: Voorstellen dat I&S hiervoor het voortouw neemt, vanwege hun trekkersrol bij het visiestuk.

Terugkoppeling

STUKKEN TER KENNISNEMING

D.1 Cultuuronderzoek

Ingebracht door – uitsluitend ter kennisneming.

Annotatie: Gelet op de aard van het onderzoek en de politieke gevoeligheid had ik me zo voor kunnen stellen dat dit stuk minstens ter beslissing zou zijn voorgelegd. Er is waarschijnlijk weinig tijd (of inmiddels geen tijd meer) om zaken aan te passen maar ik vraag me af of we met deze – veelal lastige – (vragen)lijst de “cultuur van de Belastingdienst” in kaart gaan brengen. Verder mist een aantal elementen, waaronder vragen over rechtstatelijk handelen, in de vragenlijst.

Hieronder een samenvatting van het advies dat ik je vrijdag al stuurde.

- Al met al matig enthousiast over de enquête en de stellingen die daarin zijn opgenomen.
- De stellingen zijn lastig geformuleerd en beslaan niet alle onderdelen van cultuur. Ik vraag me af of iedereen in de Belastingdienst de vragenlijst goed zal begrijpen. Paar voorbeelden:
 - Fouten die worden gemaakt bij het streven naar nieuwe oplossingen worden binnen de Belastingdienst geaccepteerd als onderdeel van het creatieve proces (in plaats van: “ik mag fouten maken” of iets dergelijks).
 - Leidinggevend en binnen de Belastingdienst zijn in staat om snel van richting te veranderen en anderen te sturen om ruimte te bieden aan nieuwe behoeften. (of “het management is flexibel en gaat snel en goed om met veranderende omstandigheden”?)
 - Medewerkers binnen de Belastingdienst nemen weloverwogen risico's om nieuwe ideeën en innovatie te bevorderen.
- Elementen die missen: onveilig werkklimaat, kloof tussen leidinggevend en medewerkers en leiderschap, rechtstatelijk handelen en niet alleen aandacht voor belangen burger en bedrijf maar ook voor hun rechten.

Terugkoppeling

D.2 Update WNRA en IKB

Presentatie “update WNRA en IKB”

In de presentatie is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de WNRA en IKB opgenomen.

WNRA:

- Omzetting PUB naar personeelsreglement heeft de hoogste prioriteit. In het p-reglement liggen de rechten en plichten van de medewerkers vast, in aanvulling op de wet en CAO-rijk.
- Aanpassing van de bedrijfskritische processen en het inregelen van informatievoorziening, waarvoor in ieder geval de mogelijkheid om vragen te stellen al is ingeregeld via de 888-3 of het servicepunt.
- De mandaten p-besluiten worden in lijn met het BW omgezet naar volmachten.
- Via P-direct krijgen medewerkers een informatiebrief en de leidinggevend krijgen

presentaties op inhoud en proces.

IKB

IKAP wordt IKB. Vanaf 1 januari 2020 ontvangen medewerkers naast hun salaris ook een Individueel Keuzebudget (IKB). Ze kunnen dit naar eigen keuze laten uitbetalen samen met hun salaris of laten omzetten in verlof. Met het IKB kunnen medewerkers een deel van hun arbeidsvoorwaarden zelf samenstellen, net als onder de IKAP-regeling.

Voor zowel de WNRA als IKB is opgenomen wat voor een communicatie heeft plaatsgevonden en wat voor communicatie nog plaats zal vinden.

Annotatie: je kunt kennisnemen van de presentatie. Je kunt eventueel inbrengen dat er tot op heden nog (weinig) communicatie rondom IKB is geweest. Via welke kanalen vindt die communicatie plaats?

Terugkoppeling

D.3 Afronding commissie uniforme werkwijze

Er zijn binnen de Belastingdienst (te) veel verschillende interpretaties van het personeelsbeleid ontstaan. Dat leidde tot (te) veel verschillende afspraken, protocollen en werkinstructies op het gebied van organisatie en personeelsbeleid. Om die reden is op donderdag 6 december 2018 een Commissie Uniforme Werkwijze opgericht.

Je wordt gevraagd kennis te nemen van de resultaten en de Commissie decharge te verlenen.

De commissie bestond uit een vertegenwoordiging vanuit SSO O&P, CD O&P, medezeggenschap, FIOD, Douane, IV en MKB.

Annotatie: goed om kennis te nemen van de resultaten. Je hoeft niets in te brengen.

Terugkoppeling

D.4 Werkgroep vereenvoudiging

Ingebracht door UHB.

Het stuk is ter kennisneming en geeft een overzicht van de stand van zaken. Aangezien we nu de eindfase ingaan met de maatregelen en het verder uitwerken van het rapport, wordt dit gezien als het laatste constructieve moment voor feedback vanuit het DT.

In de bijlage bij het memo is een overzicht te zien van de maatregelen die nu worden uitgewerkt en de thema's waarover zij worden verdeeld. Bij zowel de inventarisatie als prioritering van maatregelen is de werkgroep betrokken geweest. Hierin namen medewerkers vanuit de hele dienst deel. Daarnaast is DGFZ betrokken voor een extra check op de maatregelen (m.n. juridische onmogelijkheden) en om een inschatting te maken van de budgettaire consequenties. De maatregelen zijn ook besproken met kernteam Uitvoeringstoets om een inschatting te kunnen maken van de uitvoerbaarheid van de voorliggende maatregelen.

De maatregelen zijn uitgewerkt in zogenaamde wegingsformulieren. Op basis hiervan worden nu fiches opgesteld die als bijlage bij het rapport worden gevoegd. Er zijn coördinatoren aangesteld die de totstandkoming van de fiches coördineren (medewerkers van UHB en FJZ), in nauw overleg met de deelnemers van de werkgroep.

Het tweede concept van het rapport wordt op 10 december met de werkgroep besproken.

Daarna werken we verder, uiteindelijk leggen we op 30 januari een eindrapport ter bespreking voor in het DT.

Annotatie: als er gesproken wordt over dit stuk kunt u aangeven dat (schriftelijke) feedback op het rapport zeer wordt gewaardeerd. We willen een breed gedragen rapport opleveren, waar ook de primair proces-directies zich in herkennen.

Terugkoppeling

D.5 Planning en Control Kalender 2020 (!)

Sinds 2018 wordt een P&C kalender opgesteld. De kalender bevat producten die betrekking hebben op meerdere dienstonderdelen om zodoende de koppelvlakken van de (totstandkoming van) P&C-producten inzichtelijk te maken.

Annotatie: de P&C kalender is tot op de dag nauwkeurig uitgewerkt en niet afgestemd.

Graag het volgende inbrengen: we zijn erg verbaasd over de nauwkeurige planning voor de Voortgangsrapportage. Het tijdspad is niet afkomstig is van ons en het is nog niet duidelijk wanneer de rapportage wordt verstuurd. Er is dus nog geen planning en UHB committeert zich op geen enkele wijze aan de data genoemd in de P&C-kalender.

Terugkoppeling

D.6 Moties en Toezeggingen

D.7 Periodiek overzicht door ☐ geaccordeerde dossiers

D.8 Overzicht vastgestelde uitvoeringstoetsen 2019

D.9 Verslagen driehoeksoverleg

D.10 Jaarkalender 2020

BDG stelt voor 2020 een jaarkalender op, met als doel om beter aan de voorkant zicht te hebben op strategische programmering en onderwerpen.

Annotatie: de jaarkalender bevat onder meer onderwerpen als de P&C-cyclus en parlementair, die zijn gebaseerd op de P&C Kalender uit agendapunt D5. Ook hier geldt de inbreng: de planning voor de Voortgangsrapportage zoals opgenomen in de Jaarkalender is niet met ons afgestemd en wij committeren ons op geen enkele manier aan deze planning.

Terugkoppeling

D.11 Statusupdate oplossen onvolkomenheid ARK op BCM

-

Terugkoppeling

D.12 Stand van zaken werklaster analyses

- Op verzoek van [] is op dinsdag nog een aanvullend stuk verspreid over de werklaster analyses. U kunt aantekenen dat het in een belangrijk traject als dit, de zorgvuldigheid vraagt dat er meer voorbereidingstijd beschikbaar is.
- De notitie beschrijft de eerste beelden / rode draden uit de werklaster analyses. Deze beelden herken ik.
- De notitie geeft aan dat cijfermatig nog een slag moet worden geslagen. Daarvoor is C&F in the lead.
- Voor UHB is belangrijker dat het beleidsmatige verhaal voor veel directies nog dun is. Dat knelt met name bij MKB en P en in mindere mate bij CAP. Op ons verzoek is daarover een alinea toegevoegd in de notitie.
- Uiteindelijk is het doel om het financiële gat te dichten en zo dat niet volledig lukt, om de capaciteit te kunnen inzetten in lijn met heldere politieke keuzes.
- De opdrachtgever en de politiek zullen niet goed reageren op de boodschap dat er geen keuze is of dat er alleen desastreuze keuzes zijn. Het verhaal wint aan kracht als er iets te kiezen valt.
- Daarvoor is van belang dat de keuzes zo helder en scherp mogelijk worden neergelegd. Deze keuzes moeten reëel zijn en de gevolgen ervan moeten scherp in beeld.
- **Reëel:** bijvoorbeeld niet: voorstel van P om te schrappen in de capaciteit voor bezwaarbehandeling. Deze bezwaren verdwijnen daardoor niet, dus we krijgen niet minder werk en de burger wordt wel getroffen. Een goed voorbeeld: het voorstel van CAP om brieven niet meer én op papier én digitaal te sturen. Hier kan de politiek daadwerkelijk geld besparen door een keuze te maken, die niet prettig is, maar wel reëel.
- **De gevolgen scherp in beeld:** een cijfermatig beeld zal voor de opdrachtgever niet goed tot leven komen. De opdrachtgever en de politiek kunnen moeilijk een afweging maken tussen 1 of 2% rakingskans. Het zou helpen als we concreet kunnen maken om welke belastingplichtigen, middelen en risico's het gaat en welke potentiële opbrengsten ermee gepaard gaan. Bijvoorbeeld: we voeren ons projectmatige toezicht op de horeca niet uit, of we leggen geen loonbeslagen meer, of zetten we de selectieregels uit voor risico's ten aanzien van pensioenvoorzieningen in de Vpb? Als we het zo concreet maken, kunnen opdrachtgever en politiek daadwerkelijk kiezen en dragen wij niet de verantwoordelijkheid voor keuzes die wij niet horen te maken.
- U kunt de directeuren van de primair procesdirecties vragen om bij te dragen aan het verbeteren van de keuzes. Het is in het belang van de betreffende directies dat het verhaal en de keuzes zo goed mogelijk voor het voetlicht worden gebracht bij de opdrachtgever en de politiek.

Terugkoppeling

HAMERSTUKKEN

E.1 Governance Domein Analytics

Dit stuk is ingebracht door IV&D. Deze notitie is een vervolg op de notitie over de afbakening van het domein Analytics. Dit is noodzakelijk aangezien Analytics qua afbakening niet correspondeert met een keten in de topstructuur. Nu is de governance voor dit domein uitgewerkt. Er worden twee tafels ingericht:

- **Aanbodtafel Analytics:** is verantwoordelijk voor sturing op de doorontwikkeling van het analyticsproces en de bijbehorende IT-voorzieningen. Hier zal UHB ook aan deelnemen voor 'inhoudelijke betrokkenheid'.
- **Vraag-tafel Analytics** wordt gecontinueerd onder eindverantwoordelijkheid van GO. Zij zullen zich richten op de prioritering van de vraag naar analytics-producten

Annotatie/ advies: We zullen moeten nagaan wie vanuit UHB bij de Aanbodtafel zal aansluiten. Je kunt instemmen met de twee gevraagde beslispunten.

Terugkoppeling

E.2 Panel Pledge

Dit stuk is ingebracht door Cd O&P naar aanleiding van de Bureauvergadering van het Forum on Tax Administration van 24 september. Hier is melding gemaakt van de "Gender Balance Panel Pledge".

Deze "pledge" geeft de top 25 een hulpmiddel bij de uitvoering van het Diversiteitsbeleid van de Belastingdienst. De pledge zelf richt zich op de inclusie van vrouwen, maar de Belastingdienst zal naar aanleiding hiervan een soort gelijke aanpak breder toepassen voor de inclusie van minderheden. Deze aanpak voor meer diversiteit in panels is gebaseerd op 3 principes:

1. Ask
2. Advocate
3. Act

Annotatie:

Je kunt instemmen met deze panel-pledge.

Terugkoppeling

E.3 Interne controle plan O&P 2020

-

Terugkoppeling

E.4 Aanschrijving Jaarverslag IX2019

-
Terugkoppeling

Bijlage bij annotatie DT 5 december 2019: Keuze en besluitvorming risicomodellen

☐ licht mondeling toe o.b.v. onderstaand document.

A. Trajecten gebruik "nationaliteit" in risicomodellen

Onderzoek AP in het kader van CAF-dossier

- Onderzoek AP inzake etnisch profileren door BD/Toeslagen;
- Aanvullende brief van 1 nov 2019 van DGDB aan AP. Daarin wordt de AP in overweging gegeven de (totstandkoming van) van risicomodellen bij Belastingdienst/Toeslagen in het onderzoek te betrekken. (IV&D)
- Oplevering onderzoek AP is voorzien: PM

Onderzoek nationale ombudsman naar etnisch profileren

De NO doet onderzoek naar klachten van burgers over etnisch profileren.

- De staatssecretaris heeft toegezegd te reageren op de resultaten die de BD betreffen.

Inventarisatie BD-breed gebruik nationaliteit (directie: UHB)

- UHB inventariseert – n.a.v. het CAF onderzoek - BD-breed het gebruik van de nationaliteit in risicomodellen. Dit betreft een vraag vanuit de concernstaf 11 juni en 31 okt. Een eerste memo is besproken in de CS van 31 oktober)
- Behandeling van de uiteindelijke notitie staat gepland voor DT 19 dec. Hierover loopt de uitvraag bij de onderdelen.
- In dit kader is het goed in DT te memoreren dat de staatssecretaris heeft toegezegd dat voor het einde van het jaar:
 - het gebruik van nationaliteit in risicomodellen alleen plaatsvindt als daar een wettelijke basis voor is;
 - gegevens over de 2^e nationaliteit uit de systemen verwijderd zijn, omdat deze nergens in de wetgeving een rol spelen.

Advies: in het DT directeuren oproepen er nu al voor te zorgen dat aan deze toezegging per einde 2019 gestand wordt gedaan.

B. Trajecten totstandkoming, besluitvorming en toepassing risicomodellen en data analyse

Inventarisatie BD-breed (directie: UHB)

- De ☐ heeft UHB verzocht om een notitie over het proces van totstandkoming van risicomodellen/selectieregels en het gebruik van data in deze modellen door de Belastingdienst. Deze vraag is ontstaan naar aanleiding van twee andere dossiers: het gebruik van de tweede nationaliteit als risicofactor in de CAF11-zaak en de kamervragen over het rapport van de Algemene Rekenkamer over datagedreven toezicht.
- Voor deze notitie moet onderzocht worden hoe deze modellen tot stand komen, welke waarborgen/kaders gelden voor deze modellen, waar de Belastingdienst risicomodellen inzet (welke fiscale middelen, waar nog meer?) en welk keuze en besluitvormingsproces gehanteerd wordt bij het bepalen waar risicomodellen ingezet zullen worden.
- Dit is een brede onderzoeksvraag, waarvan het ook meerwaarde heeft om die onafhankelijk te laten uitvoeren. Een voorstel is daarom in de maak bij UHB om de ADR hier een onderzoek te laten doen t.b.v. de DT notitie. Maandag 9/12 vindt overleg plaats met C&F hierover. Besluitvorming over ADR onderzoeken vindt plaats in DT 19/12 en daarna in eerste kwartaal 2020 in Bestuursraad en Audit Committee. Aandachtspunt is dus dat dit onderzoek waarschijnlijk niet eerder dan 2^e kwartaal 2020 kan starten.

Follow up aanbevelingen ARK-onderzoek datagedreven toezicht (directie: C&F)

- De ARK heeft op eigen initiatief onderzoek gedaan naar het gebruik van risicomodellen door de BD voor de selectie van aangiften.
- De stas heeft in antwoord op Kamervragen aangegeven dat de aanbevelingen over verbeterpunten in de risicomodellen en de omgang met data zijn of worden geïmplementeerd voor de in gebruik zijnde risicomodellen.

Advies: Het voorstel doen, aangezien het hier een ARK-onderzoek betreft, om de control op de aanbevelingen vanuit de ARK bij C&F te beleggen, voor zover dit niet al gebeurd is.

DT-sessie inzake ethische aspecten data-analyse/algorithmes (directie: I&S i.s.m. DF&A, UHB)

- Voorbereiden van een sessie in DT (binnen tijdsbestek 3 maanden) over ethische aspecten van data-analyse/algorithmes, waarbij memo gebruik 2^e nationaliteit in risicomodellen + JenV traject/brief + I&S-visiestuk over Artificial Intelligence op de agenda komen.
- Betreft verzoek uit concernstaf 31 okt aan UHB, IV&D en I&S.

Advies: Voorstellen dat I&S hiervoor het voortouw neemt, vanwege hun trekkersrol bij het visiestuk.

Achtergrondinformatie/politieke toezeggingen

Aan de TK is toegezegd 2^e nationaliteit en nationaliteit (?) niet meer te gebruiken (in risicomodellen?) (brief TK 15 november 2019)

In een brief aan de Kamer over toeslagen van 15 november is het volgende opgenomen:

Op basis van deze signalen heb ik wel al eerder de opdracht gegeven, uitgezonderd indien er een expliciete wettelijke grondslag voor is, nationaliteit niet meer te gebruiken ten behoeve van de handhavingstaak van de Belastingdienst. Gegevens over de tweede nationaliteit (naast de Nederlandse nationaliteit) spelen in de wetgeving geen rol en zouden ook in de uitvoering geen rol mogen spelen. Voor medewerkers van Toeslagen zijn deze gegevens niet meer raadpleegbaar zoals ik in mijn brief van 20 september jl. heb aangegeven. De verwijdering van deze gegevens in de systemen, voor de gehele Belastingdienst, zal voor het einde van dit jaar worden afgerond. Tot slot meld ik u dat ook de Nationale ombudsman bezig is met een onderzoek naar de behandeling van klachten bij de overheid over etnisch profileren. Bij afronding van dat onderzoek informeer ik uw Kamer over de resultaten die de Belastingdienst betreffen.

Dit is bij de beantwoording van kamervragen herhaald. (**Lijst van vragen van de commissie Financiën aan de staatssecretaris van Financiën in verband met het spoedig te houden plenaire debat over de CAF 11-zaak over ten onrechte ingevorderde kinderopvangtoeslagen.** (voorgelegd aan de staatssecretaris bij brief van 22 november 2019; 2019D47630)

Vraag 26

Is er in de periode 2013 tot heden ook door andere afdelingen binnen de Belastingdienst onrechtmatig en onwettig gehandeld ten aanzien van het gebruik van de tweede nationaliteit? Zo ja, op welke afdelingen en hoe vaak?

Antwoord 26

Uit de gevraagde informatie naar aanleiding van de onderzoeken van de Adviescommissie, de ADR en het Wob-verzoek zijn signalen ten aanzien van het bredere gebruik van (tweede) nationaliteit naar boven gekomen zoals verwoord in mijn brief van 15 november. Deze signalen zijn ook gedeeld met de Autoriteit Persoonsgegevens. Ik wacht de conclusie van de AP af en zal uw Kamer daar over informeren. Daarnaast zijn maatregelen genomen om het in de toekomst te voorkomen zoals het niet meer toestaan van gebruik van de tweede nationaliteit, behoudens expliciet geregeld in de wet, ten behoeve van de handhavingstaak van de Belastingdienst.